

گورستانی ژین

چیمەن سانبار
(بۆکان)

لاقیکی خستە سەرلاقی و بە فیز و لەخۆباییەوه پرووی تیکرد کوتی:
ژیان پرە لە توورپیی و دەمارگرژی و کیشە و گرفت، تیدەگەم زۆرجاران لە جەللادەکان دلپەرەقتەرە، دەبی
هیوا بخوازین لە گەلمان نە کەوتتە رکا بەرایەتی! رەنگە زۆرجاران مەرگی ئاواتمان بەدیاری بۆ بینن،
گەرۆی هیوامان بپری، هەودای خۆشییەکان پپسینن بۆ سەلماندن خوی، بی ئەوێ پشوومان پی
بدا وەک بوو کە شووشە دەستی منداڵ هەر جار بە لایە کماندا هەلسوورپینن..
رەنگە ناکوکی و گرفتهکان رینگە نە دەن ژیان لە گەلمان ریک کەوی، بەتەواوی ئەوانەوه نابن بی
هیوا بین، دەبی بژین، خۆراگرین، هەمووی تەواو دەبی.

- لێرەدا لیک تینە گەیشتنیک هەیه و بەس

..ئەوجۆرە نییە کە بیر دەکەیتەوه.

ترووسکە وەک ئامۆژگاری ئەو قسانە بی تریفە کوت..

تریفە هاواری لی بەرزبۆوه تۆ لەژیان چی دەزانی؟ لە ناکوکی، لە تەنیایی؟ بەسە وازم لی بینە،
چیتەر تاقەتم نەماوه، گویم پر بووه لەو وشە ناسکانە لی لەناو خەیاڵدا گەورەیان دەکە ی.

ترووسکە کوتی بۆ هیندە توورپە و بیزار ی، بەسە دەنگت نزم کەوه، گویم لیتە، دنیا پرە لە مرۆف،
بەهەزاران جۆر بیر و هزری جیاوازهوه.

تریفە کە سەری شووشە بۆنە کە لی لەناو دەستیدا هەلدەسوورپاند، هاتە ناو قسە ی و هەروا بە گرژی
کوتی: مرۆفیک بە تەنیا نەژیابیت، نازانی بیدەنگی چ مانایە کی هەیه، مرۆفیک کە لە تەنیاییدا

لە گەل خۆی قسە بکات، ھەرگیز لێی تیناگەى
چون خۆزگە بۆ بوونی ھاوھلێک دەخوای و بۆ
دۆزینەوہی ئەو ھاوھلێ تەنانەت لە ئاویئەدا سەیری
خۆی دەکات، من تەنیام.. تەنیا، تیگەیشتی
وێرانی روح، یانی چی؟ من شکاوم تێ بگە.
روح و بیرم لە سامی ئەو بە کەم زانیین و تەنیاییە
نەگبەتییە خەریکە دەگنخی.

ژیانم پەرە لە بیدەنگی، ھەزاران قسەى نەدرکاو
کە هیچ کات رەنگە نە کوتریئ و نەنوسریئ،
بەلام ژانەکانى ھەردەم لە ناخدا دوویات دەبنەوہ
و دەمخنکیئن، من لە گشت بوونەوہریک تەنیاترم،
بیزارم لەو ژیانە، ھەزار بیرى سەیر و نازارەکانیان
وہک مار تێم دەھالێن، رزگار نابم لە دەستیان،
تەنانەت بۆ ساتیکیش، چی ماوہ تا ئیستا
نەمکردبى، لەو ژیانەدا دەست بەتال ماومەتەوہ...
تۆ ژیانى وات نەدیوہ! بۆیە تێ ناگەى دەلیم
چی! ژیانى ناو کتیبەکان لە گەل ژیانى راستى
زۆر جیاوازە، سەردەمانیک بە خەيالیئش خۆم بەو
جۆرە نەدەبیئى.

ترووسکە کوتى تا بتەوی بەو شیوہ نەگونجاوہ
بیر بکەیتەوہ، نە ژیانەت خۆش دەبى، نەئازار
دەستت لى ھەلدەگرى، بە جۆرى ئەزمونیکی
نوئى تاقى بکەوہ، بە خۆت بلێ مرؤف دەبى
ھەموو جۆر بیئى و بیستى، بە بیرکردنەوہ لێیان،
ھزر و روحى خۆى گەورە بکات، دەستى خستە
سەرشانى کوتى: سەرنج بدە منیش تەنیام، بەلام
وہک تۆ خۆم نەدۆرانوہوہ، ھەول بدە ریشەى ئەو
دوورکەوتنەوہیە بزانی و وہک جلدروویە کى شارەزا
ھەموو خەفەت و رەشایی ساتەکانى تەنیایی و
بى دەنگیت بەیەکەوہ بدوورى، بە پێداچوونەوہى
بیرکردنەوہ و ھەلەکانى ژیانەت، تەقەلى ھەر
دروومانیک دەبیئە چرایەک بۆ داھاتوو، دەنگ
و سۆزت ھەلبرە، نالیم بى دەنگ بە، بەلام رەنگە
تۆش ھەلەت ھەبى. ناتوانى بلێ بى ھۆیە! ئەو
دنیا ساردەى کەوتۆتە نیوانتان.

خەفەت لە روخسارى دەرکەوت، خۆى دەیزانى
بى ھۆ باسى ھەلەى تریفە دەکات، دەیزانى
خاویئترین روح و ئەوینی پێداوہ و لە ئاست گشت
خەتاکانى چاوپۆشى کردوہ، دلێ توند بوو،
دەیزانى چون بەو قسەىە پاکى و بیگەردى ئەوى
خستۆتە ژیر گومانەوہ.

تریفە چاویکی پەر لە ناھومیئى لى کرد،
کوتى: ھەرباسى نیرە و بى دۆشەى، تۆ باشترین
ھاوریئى، بەلام دلنیام ئەو باسەى من و تۆ قەت
دەرئەنجامى نابى و لەیەک تى ناگەین، باشترە
بپۆم.

جانتاکەى دەست داى، کاتى پێلاوہکانى لە
پى دەکرد سەرنجى دا جووتیک پێلاوى پیاوانە
لەوى دانرابوون! بە خیرایی لە پى پلیکانەکان
ھاتە خواری بە خۆى کوت:

تۆ گەمژەى! چون دەتەوی لیت تى بگا،
ھەرۆک خۆى زۆربەى جارن دەلێ ئەوہ سى
سالە بە روالەت بەتەنیا دەژى، کەچی دەوربەرى
پەرە لە ھاوری و دۆست و ناسیاو!! بۆ ئەوہى
شەویک لە لای بمیئنەوہ و گوئ لە دەنگە
سیحراوییە کەى بگرن، سەرگوئى خویان دەشکیئن،
بە توورەبى لەحەوشە چکۆلە کە رۆیشتە دەرى،
گژەبای توورەبى پاییز بەنیو لقوئپۆپى دارە گەلا
ھەلۆریوہکاندا تى دەپەرئ و زبلوزالى کۆلانى،
ھەردەم بەرەو شوئینیک تل دەدا، تۆزوخۆلى
گێژلۆوکە لەنیو چاوانیدا جیگەى خۆش کرد.
دەستى خستە گیرفانى ماتۆکەى و بەتوندى
بەنیو ئەو جەماوہرەى لەسەر شەقام لە ھاتوچۆ
دابوون، تیپەرئ، بەدەنگى ھاورییە کى زانکۆى کە
بەرز کوتى تریفە بۆ کوئ! ھاتەوہ خۆ، سەرى بۆ
دەنگە کە وەرسووراند، سلاو و ھەوالپرسییان کرد،
ھاورییکەى بەبزیەکەوہ کوتى: دیار نى لەفەقیر
و ھەزار ناپرسی! تریفە کوتى وانییە، ئەو ماوہیە
سەرقالم، بۆیە دیار نیم، ھاورییکەى دواى ساتى
رامان لە روخسارى زەردى تریفە کوتى: حەزت بە

دياريه كهی ئامانج كرد؟ منيش لهوئ بووم كه بوئی كرى، تريفه به چاويكى زهق و تاسهوه سهيرى كرد. گوئی له دارمانى دلى بوو، به شه رمه وه كوتى سپاس، پاشان به په له كوتى: دهبي زوو بگه ريمه وه بو مالى، خوشحال بووم به بينينت و مالاوايى لى كرد، تايه كى گهرم هه مو له شى داگرت، هزى به پياسه ي به تهنيا كرد تا له گه ل هه ر ههنگاوى خه فه تيك له ناخيدا بكوژى تا به لكو هيورى سالانى رابوردوى بو بگه ريمه وه. ئه و سالانه ي ساتيك دوور له يه كتر نه ده ژيان، ئامانج دهيكوت ترى گيان دهست بخه ناو دهستم، نه چى رۆژى بللى ناتوانم له لاي تو بمينمه وه، تريفه ي روو له ئامانج كوتبووى تو شيتى، چون بيري واده كهيه وه، تو تاكه ئه وين و مانابه خشى ژيانى، ئامانج به چاويكى پر له حه زه وه كوتبووى ئه رى شيتم شيتيكى وه ك تو م، هه ردوو له قاقاي پيكه نينيان دابوو! له گه ل ئه و ياده بزويه كى سارد كه وته سه ر روخسارى، بيره كانى وه ك گلو له كاموا ئالوز كابوون، تينه ده گه يى ئه و ئه وينه ي له يه كه م رۆژى زانكووه له ناو دلياندا چه كه ره ي دا و رۆژ له گه ل رۆژ زياتر له دليان ريشه ي داكوتا، به چى و له كوئرا، له دلى ئامانج دا ويشك بوو.

داوى هه ر ياديكى شو قيكى ده خسته چاويه وه، به لام كه بيري ده كه وته وه ئه وه هى سالانى رابوردوو بووه و ئيسا ماويه كى زوره وه ك دوو كه سى بيگانه ي دوور، له ژوور يكد ده ژين، ههنگاوه كانى لاوازر ده بوون، كولى گريان له ده روونيدا شه پولى ده دا، له گه ل كردنه وه ي ده رگاي مالى، سه رى له گيژه وه هات، ده ستى به ديوار گرت، رويشته ژووره كه ي، له پشت په نجه ره ي ژوورى دانيشتنه كه دانيشت و چاوى له ئاسمان برى، په له هه وه ره كان وه ك ئه وه ي تيك لكا بن، خويان ده نواند، مانگ و ئه ستيره له پشت هه وه ره كاندا خويان هه شار دابوو. هه رجار بيريكى ناموتر له بيره كانى پيشووى،

ناخى ده كوئى، ئاموژ گاريه كانى ترووسكه ي له گويدا ده زرينگانه وه، دلى زياتر گيرا و پاش خوله كيك، كوتى ئه و شه و كه ئامانج بيته وه داواى لى ده كه م هه موو شتيكم بو روون كاته وه، چيتر به رگه ي ئه و بي مه يلى و ساردى و ناموييه ناگرم. ئه و ماله ي سه رده مانيك به هه شتيكى بي وينه بوو، ئيسا گو رستانيكى كر و كه به. پيى ده ليم ته گه ر منت ناوى بيلى، له پر به سه ر خويدا قيژاندى چون ده توانى هينده بي ريز بي له ناست خوت؟ ميشكى قورس بو بوو، بيره كانى تيك هه لده چوون، هه ستا به لاژه لاژ چووه لاي كو ميدي جله كانى و جوانترين جلى ده ره ينا و كرديه به رى، له بهر ناوينه كه بريك سوورا و سپياوى كرد و ده ستيكى به قزه كانى دا هينا، به بيدنهنگى بريك سه يرى خوى كرد! هاته وه لاي كو ميده كه و ده ستى به كراسيكى ئامانج دا هينا، به بونى كراسه كه كه وته گيژاوى خه ياليكى ناحه ز. چه ند جار مى سوورا ند و كوتى: شتى وانابى! درويه! هه له يه، له قولپى گريانى دا. گه راوه لاي په نجه ره و چاوه روانى هاتنه وه ي ئامانج بوو، هه ر جار كه له خوليا كانيدا نو قم ده بوو، به ته قه ي ده رگاي دراوسيكان، يان خو فريدانى پشيله يه ك له سه ر دا ره كه ي حه وشه را ده چله كى، تيده گه يى كاتژمير له نيوه ي شه و لايدا وه، هه موو كات كاغه ز و قه له مى له بهر ده ستى بوون بو نووسين، ده ستى كيشابوو، پينووسى به ده سته وه گرتبوو و ويستبووى هه سته كانى بنووسى، به لكو رۆژنيك ئامانج بيانخوينيته وه، ناھوميدى گشت ده رگاكانى به روويدا داخستبوو، سات به سات سه رى قورستر ده بوو، پيلا وه كان و سه رى شووشه بو نه كه له ميشكيدا ده سوورا نه وه، داوى سيوادى به يانى ئامانج له ده رگا كه هاته ژوور، لاپه ره ي ده فته ريكي دراوا له توپه ت كراوا سه رنجى را كيشا.